

Вакуленко Л.О., Волосюк Г.О.

**«ЗНАЧЕННЯ ПИЛУ В ЗАГАЛЬНІЙ ЕКОЛОГІЧНО ЗУМОВЛЕНІЙ
ЗАХВОРЮВАНOSTІ НАСЕЛЕННЯ»**

Харківський національний медичний університет,

кафедра екології та гігієни №2,

Науковий керівник доц. Сидоренко М.О.

Проблема хвороб органів дихання своєю розповсюдженістю для Харківського регіону, як і для інших промислових регіонів має важливе наукове та соціальне значення.

В структурі професійних захворювань, які реєструються в останні роки в Харківському регіоні пилова патологія складала від 19,5% до 34,6%. При цьому хронічний пиловий бронхіт (ХПБ) був самим розповсюдженим захворюванням, його питома вага складала 31,3 – 38,7% (2008 – 2010 р.р.). Пилова патологія (ХПБ, силікоз, пневмоконіоз, коніотуберкульоз) в м. Харкові була в 2-3 рази вищою ніж у країнах Євросоюзу (ЄС) та США, що підтверджує актуальність цієї проблеми.

Як показали подальші дослідження багатьох вчених і наші власні дослідження, на прогресуюче зростання професійної і загальної бронхо-легеневої патології та її тяжкість впливають фактори навколишнього середовища, в тому числі і пил. Відмічається значне зростання запиленості атмосферного повітря, та повітря житлових та громадських споруд. В останніх забрудненість повітря в 1,5-4 рази перевищують атмосферні забруднення. Ці забруднення в м. Харкові в різних районах різні. За даними стаціонарних постів спостереження за забрудненістю атмосферного повітря найбільш запиленими виявилися райони Іванівки, Центральний та Комінтернівський. В усіх інших районах міста середньорічні концентрації пилу не перевищують гранично-допустиму концентрацію.

Дослідження останніх років свідчать, що навіть концентрації пилу, які не перевищують норматив – представляють загрозу для здоров'я. Все залежить від розміру пилових часток та накопиченням на них хімічних речовин,

які знаходяться в навколишньому середовищі. Чим менша пилова частинка, тим вона глибше проникає в легені та несе на собі хімічні забруднення.

Еколого-епідеміологічними дослідженнями з оцінки ризику для здоров'я пилових частинок встановлено 3 фундаментальних факти:

³⁵₁₇Зростання смертності населення в перші 1-2 дні після зростання концентрації пилових частинок в атмосферному повітрі, особливо серед осіб старше 60 років, яка головним чином зумовлена респіраторними і серцево-судинними захворюваннями;

³⁵₁₇Аналіз досліджень, проведених в різних країнах світу показав, що поріг, нижче якого вказаний вищий ефект відсутній не був виявлений, навіть тоді коли запиленість атмосферного повітря не перевищувала встановлених нормативів;

³⁵₁₇Чисельність населення, яка підпадає дії пилу нараховується десятками мільйонів людей, а обумовлена ним кількість додаткових смертей набагато більша ніж від дії всіх разом взятих канцерогенних речовин, які поступають в атмосферне повітря.